

T'SJOEN, Emiel Hendrik (eigenlijk Hendrik Frederik), onderwijzer (Schorisse 31 januari 1857 - St.-Gillis bij Brussel 1 juni 1909).

T'Sjoen studeerde van 1873 tot '76 aan de Normaalschool te Lier. In 1876 werd hij aangesteld als onderwijzer te St.-Gillis bij Brussel, waar hij zijn hele verdere leven werkzaam bleef en van waaruit hij, steunend op zijn ervaring in de school, het onderwijs in de moedertaal bepleitte. Vrijwel onmiddellijk werd de jonge vrijzinnige flamingant in de diverse Vlaamsvoelende kringen te Brussel opgenomen : hij werd lid van de volksmaatschappij *De Veldbloem* (1877) en hielp in 1881 J.M. Brans en J.B. Janmouille met de oprichting van het kunstminnend genootschap *De Distel*, waarvan hij een der trouwste leden was en op de zittingen waarvan hij meerdere malen als voorzitter of secretaris optrad. In 1887 behoorde hij tot de medeoprichters van het Taalverbond, waarin hij *De Distel* vertegenwoordigde en als actief lid van de Brusselse groep pleitte voor Vlaamse toneelopvoeringen voor de schoolgaande jeugd en voor de uitbreiding van de Nederlandse opera. Hij was bestuurslid van de Brusselse groep van het Willemsfonds en in 1895 een der medeoprichters van de Brusselse afdeling van het Algemeen Nederlands Verbond. Hij bezocht trouw de Nederlandsche Taal- en Letterkundige Congressen, waar hij verscheidene malen het woord voerde en o.m. de oprichting van volksbibliotheken bepleitte. Ook was hij lid van de Vlaamsche Volksraad. Buiten het drukke verenigingsleven was T'Sjoen een man van studie. Hij hield zich bij voorkeur bezig met Germaanse talen en geschiedenis. Hij vertaalde reeds in 1894 gedeelten uit Dostojevsky's *Schuld en Boete* en leerde zijn landgenoten de *Lazarillo de Tormes*, Heine, Goethe, Swift en vooral Richard Wagner kennen, van wie hij reeds vroeg een groot bewonderaar was en op wiens oeuvre hij van 1884 af tijdens talrijke zittingen van *De Distel* uitvoerig terugkwam. T'Sjoen verleende ook zijn medewerking aan talrijke kranten en tijdschriften, o.m. aan *De Toekomst*, *De Vlaamsche Gazet*, *Het Laatste Nieuws*, *Het Volksbelang*, *Vlaamsch en Vrij*, *Flandria*, *Ons Vaderland*, *Land en Volk*. Zijn bijdragen zijn meestal historische stukken of reisbeschrijvingen.

LITERATUUR : L. Opdebeek, *Emiel H.T. T'Sjoen*, in *Vlaamsch en Vrij*, jg. 2 (30 september 1894); - J. Stinissen, *De Normaalschool te Lier in de Nederlandsche taal- en letter-*

kunde (1900); - G. Schmook, *Het letterkundig genootschap De Distel musiceert* (1882-1900), in *Verlagen en Medelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde* (1966).

LAETITIA JANSSEUNE